

2024-04-03

Sektionen för planering säkerhet och miljö
Christina Thulin

Boverket

Boverkets förslag till föreskrift om regionplan

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) avstyrker Boverkets förslag till föreskrifter för regionplaner. SKR anser inte att föreskrifter för regionplaner bidrar till enklare, öppnare och effektivare planerings- och byggprocesser.

SKR anser att regionplaneinstrumentet måste få tid att utformas i en dialog mellan berörda regioner och kommuner innan det är lämpligt att införa tvingande lagstiftning rörande form och innehåll.

SKR anser att Boverkets fokus gällande regional fysisk planering bör ligga på vägledning och utveckling i nära samverkan med regionerna och inte på tvingande regelverk för ett planinstrument som är i en uppbyggnadsfas.

SKR anser att allmänna råd och nationella tekniska specifikationer bör införas för att möjliggöra för en digital utveckling utan tvingande regelverk i ett första skede

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

En digital samhällsbyggnadsprocess syftar till att med digitaliseringens möjligheter skapa en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta för medborgare, företag och andra aktörer. Standardiserad information är central i denna utveckling och SKR arbetar för att stötta medlemmarnas interna omställning såväl som de nationella initiativen kring Smartare samhällsbyggnadsprocess och ENA. SKR anser inte att föreskrifter för regionplaner bidrar till enklare, öppnare och effektivare planerings- och byggprocesser. SKR avstyrker därför Boverkets förslag till föreskrifter för regionplaner.

Regionplanerna bör formas i dialog mellan berörda regioner och kommuner

SKR anser att regionplaneinstrumentet måste få tid att utformas i en dialog mellan berörda regioner och kommuner innan det eventuellt kan vara lämpligt att införa tvingande lagstiftning rörande form och innehåll.

En regionplan enligt 7 kap PBL har till dags dato endast tagit fram av en region och förnärvarande pågår viktiga processer på regional nivå för att utveckla både formerna för regional planering och de första regionplanerna. (Regionplaner har tidigare tagits fram genom uppdrag i särskild lagstiftning men delvis utifrån andra förutsättningar än de som nu fastslås i 7 kap PBL) Det finns idag t ex inga krav på att regionplanens ställningstaganden ska redovisas på en karta. Regionplanen ska ange de grunddrag för användningen av mark- och vattenområden och de riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk som har betydelse för länet. Hur detta redovisas är upp till ansvarig region att bestämma.

Bindande föreskrifter riskerar att störa processen där berörda aktörer på lokal och regional nivå gemensamt formar en regionplan som lämpar sig för att möta den specifika regionens utmaningar. Bindande föreskrifter riskerar också att få normerande verkan i den mening att den regionala nivån istället för att forma en ändamålsenlig regionplanering som ska ligga till grund för att forma regionens utveckling får ett fokus på hänsynsreglerna enligt MB. SKR anser att detta vore en mycket olycklig utveckling som helt går emot tanken om effektivare planering. SKR anser att processen för att forma ändamålsenliga regionplaner ska utgå från regionerna och berörda kommuner.

Boverket bör stödja utveckling av regional planering på andra sätt än genom tvingande regelverk

Boverket har en viktig roll att stötta de regioner som har ansvaret att ta fram regionplaner enligt 7 kap PBL. SKR har förstått att Boverkets anslag för att stödja regionernas arbete med att forma en ändamålsenlig regionplanering har minskat under nuvarande budgetperiod. SKR anser att Boverkets fokus gällande regional fysisk planering bör ligga på just vägledning och utveckling i nära samverkan med regionerna och inte på att utveckla tvingande regelverk för ett planinstrument som ännu är i en utvecklingsfas.

Allmänna råd som ett första steg

SKR anser, precis som för översiktsplaner, att det först krävs programvaror på plats innan det går att ta ställning till tvingande regelverk. Istället för föreskrifter anser SKR att ansvariga myndigheter bör införa allmänna råd och nationella specifikationer för att tydliggöra för både dataproducenten (

i detta fall regionen) och systemleverantörer hur man tänker sig fullt ut standardiserade datamängder och därmed möjliggöra för en digital utveckling utan tvingande regelverk i ett första skede.

Sveriges Kommuner och Regioner

Patrik Jakobsson
Avdelningschef

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef